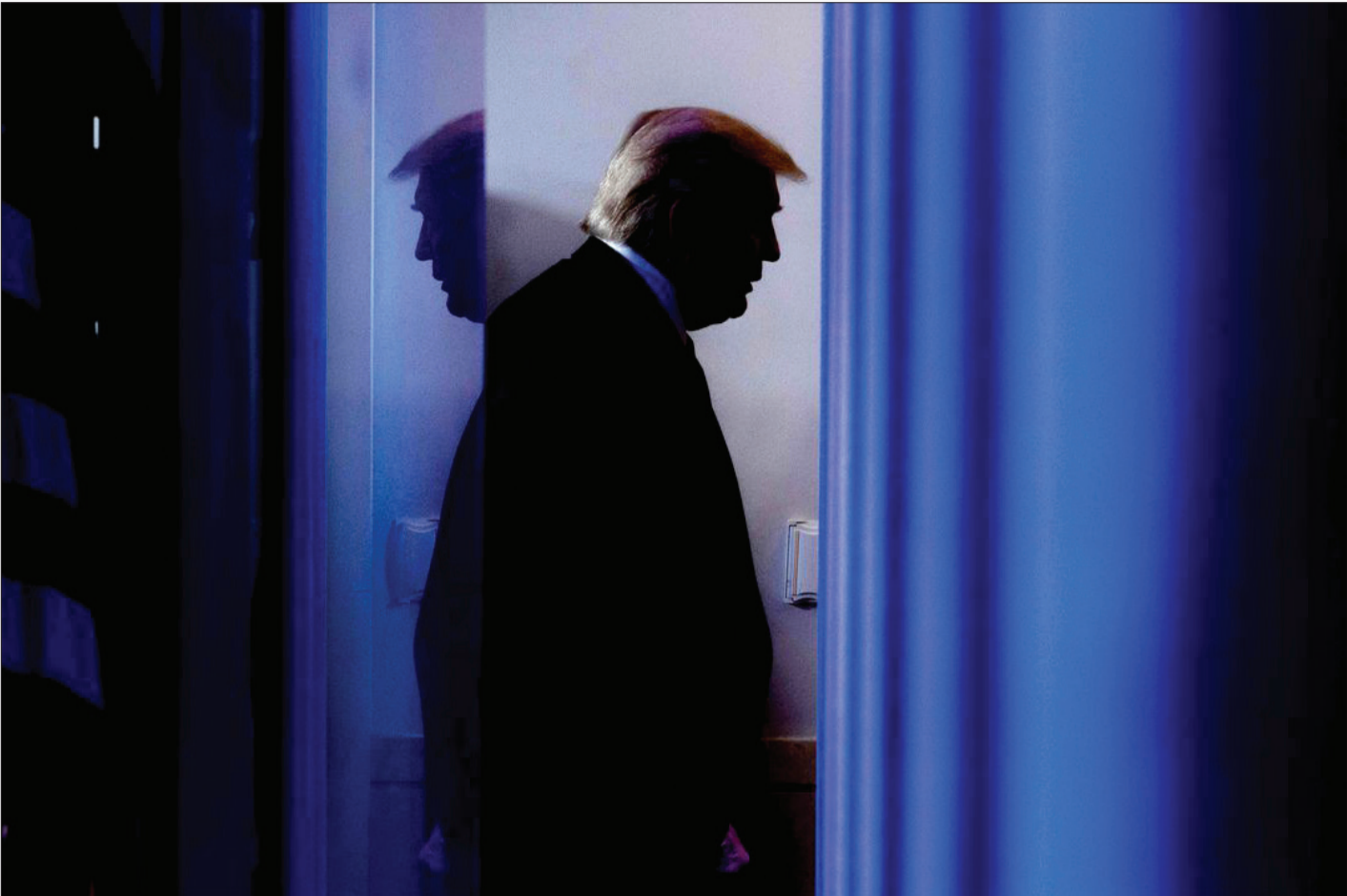

معادلات سیاسی و امنیتی منطقه در ماه پایانی حضور ترامپ در کاخ سفید به کدام سو می‌رود؟

قمار بازی در وقت‌های اضافه

تنها ۲۴ روز تا پایان دوره ریاست‌جمهوری ترامپ باقی مانده ولی او و تیمش همچنان دست از ماجراجویی برنداشته‌اند و گویی تا کار دست آمریکا ندهند با خیال راحت کاخ سفید را ترک نخواهند کرد. رسانه‌ها و کارشناسان آمریکایی همچنان نگران از تحرکات ملیشیا و گروهک‌های مسلح حامی ساکن نژادپرست کاخ سفید هستند و ساکنان غرب و جنوب‌غرب آسیا بیمناک از دخالت‌ها و اقدامات بی‌ثبات‌کننده سنتکام و متحدان رسمی و غیررسمی اش. تحولاتی که روزانه و حتی ساعتی به‌روز می‌شوند گویای این است که در روزهای اخیر بیشتر از آنچه درون مرزهای جغرافیایی ایالات متحده ملتهب باشد، غرب آسیا در اثر تحرکات آمریکا و رژیم اشغالگر قدس بی‌ثبات و شکستنده شده و خیلی‌ها را به فکر فرو برده که ترامپ و متحدانش در این واپسین روزها چه در سر دارند و چه کاری می‌کنند.

تراکم سوال برانگیز: اتفاقات منطقه

هفته گذشته به‌ناگاه سفارت آمریکا در عراق مورد هدف قرار گرفت، واقعه‌ای که هرچند تازه نیست اما این بار به‌صورت قابل توجهی رسانه‌ای شد و واکنش‌های سیاسی و رسانه‌ای زیادی هم داشت. ترامپ و مشاورانش هم به‌سرعت انگشت اتهام را به سمت ایران گرفتند و گفتند که ایران پشت این حمله قرار داشته است، اظهاراتی که بلافاصله از سوی مقامات ایرانی جبران شد و حتی گفته شد این اقدام و بیانیه بعدی آمریکا کاملاً مشکوک بوده و تداعی‌کننده یک طراحی سیاسی و امنیتی است. هم‌زمان با این اتفاقات اعلام شد که ناو جنگی یواس اس جورجیا با آمریکا وارد آب‌های خلیج فارس شده است و یک ناو جنگی رژیم صهیونیستی هم از کانال سوئز عبور کرده و به سمت جنوب می‌آید. در این باره مک کنزی، فرمانده نیروهای تروریستی آمریکا در منطقه (سنتکام) مدعی شد و اشنگتن در صورتی که تهران خواهد حمله‌ای به‌خاطر اولین سالروز ترور سردار شهید سلیمانی توسط آمریکا انجام دهد، «آماده است که پاسخ دهد». در این میان با مبادا جمعه خبر آمد که یک کاروان حامل تجهیزات لجستیک آمریکا به‌خاطر یک بسته انفجاری در منطقه «السماء» در استان العثنی واقع در جنوب عراق، منهدم شده است. (اتفاقی که چند روز پیش در همین استان برای یک کاروان ائتلاف آمریکایی که از کویت راهی مرکز عراق بود هم رخ داده بود). مقارن با همین ساعات سوریه هم محل درگیری میان نیروهای مهاجم رژیم اشغالگر قدس با ارتش سوریه بود. رسانه‌ها با مبادا جمعه گفتند پدافند هوایی سوریه حملاتی را که مرکز پژوهش‌های علمی در منطقه مصیاف در حومه حماه را هدف قرار داده بود، دفع کرد. در خبرها آمد که جنگنده‌های رژیم صهیونیستی تعدادی راکت از فراز لبنان به سمت مرکز پژوهش‌های علمی نظامی در مصیاف شلیک کردند که بیشتر راکت‌ها پیش از اصابت به هدف، توسط پدافند هوایی سوریه ساقط شد. نهایتاً هم‌زمان با انتشار این گزارش، چهارمین کاروان نیروهای آمریکا در عراق هم با بمب‌های کنار جاده‌ای و این بار در استان بابل هدف قرار گرفت.

غرب آسیا هرچند همیشه ملتهب بوده و این اتفاقات به‌هیچ‌عنوان جدید نیست اما نمی‌توان از تراکم این همه اتفاق ریز و درشت مخصوصاً در ایام خاصی چون یک‌ماه پایانی فعالیت دولت ترامپ گذشت و آنها را نادیده گرفت، مخصوصاً اینکه بعد از توافقات صلح

حاکمان برخی کشورهای عربی‌بار رژیم صهیونیستی حضور نیروهای این رژیم در منطقه بیشتر هم شده است. درخصوص این تحولات البته تحلیل‌های متفاوت و سناریوهای گوناگونی وجود دارد؛ از احتمالاتی که آمریکا را در مظان اتهام قرار می‌دهند تا تحلیل‌هایی که نقش ایران را پررنگ‌تر می‌دانند.

ترامپ و تلاش برای تکمیل پازل فشار حداکثری

محمّل‌ترین گزینه که با اهداف متفاوتی می‌تواند به یک دستورالعمل در هیات حاکمه آمریکا و متحدان منطقه‌ای اش تبدیل شده باشد تلاش برای یک اقدام نظامی در ماه پایانی حضور در کاخ سفید است، اقدامی که در اولین گام، تکه دیگری از فشار حداکثری باشد و بعد از عملیات‌هایی با اهداف نظامی و هسته‌ای یعنی ترور سرلشکر سلیمانی و سپس انفجار در تاسیسات نطنز و ترور دکتر فخری زاده این بار یکی از تاسیسات اقتصادی ایران را هدف قرار دهد. برخی کارشناسان معتقدند در روزهایی که به‌قول حسن روحانی ایران تلاش می‌کند در دام ترامپ و صهیونیست‌ها نیفتد، آمریکا با یک خودزنی مانند آنچه درخصوص سفارت این کشور در بغداد رخ داد، بهانه لازم برای اقدام را به‌دست آورد و هم‌زمان هم گام دیگری برای فشار به ایران و اقتصادش برداشته باشد و هم فرآیند بازگشت بایدن به توافق هسته‌ای و جان گرفتن دیواره برجام را که

اکنون محتمل‌تر از هر زمان دیگری است را برای مدتی نامعلوم به تعویق بیندازد. این شرایط نه تنها برای ترامپ که برای متحدانش در منطقه از رژیم صهیونیستی تا مترجعان بهترین شرایط ممکن است و می‌تواند یک پایان ایده‌آل برای دوران ریاست‌جمهوری ترامپ از دیدگاه حاکمان رادیکال منطقه باشد.

در باره مختصات چنین اقدام احتمالی ای البته یک کف و سقفی هم در تحلیل‌ها مطرح است، کف عملیات محدود، تاثیر بر اقتصاد ایران و موثر بودن برای تاخیر در بازگشت احتمالی آمریکا به برجام است و سقف آن یک قدم مانده به واکنش متقابل ایران یا درگیری جدی است.

ناگفته نماند آنهایی که شانس وقوع چنین اتفاقی را بالای می‌دانند، درصدی از سهم را هم به دولت حسن روحانی می‌دهند و می‌گویند در روزهایی که دولت او حاضر نیست به هیچ‌وجه بازگشت آمریکا به توافق هسته‌ای دچار چالش شده و به تعویق بیفتد، زمینه برای اقدام رژیم صهیونیستی و آمریکا فراهم‌تر است چرا که آنها فرصت را برای ضربات بیشتر مساعد می‌دانند. آنها گمان می‌کنند که در چنین وضعیتی حتی اگر نیروهای مسلح ایران که قبلاً و در ماجرابی مانند گلوبال‌هاوک نشان دادند که با کسی شوخی ندارند، بخواهند واکنشی نشان دهند دولت مانع آنهاست و در نتیجه تشدید اختلافات درونی ایرانی یک دستور دیگر برای غرب خواهد بود.

ترامپ در این زمینه بعید است به نوع رفتارهای هم‌حزبی‌هایش هم در این یکی دو ماه توجه نکرده باشد، جمهوری خواهانی که نمی‌خواهند متهم به خروج از حاکمیت و نظم سیاسی و حقوقی درون آمریکا شوند و بازگشت‌شان به قدرت در ادوار آینده به‌خطر بیفتد. آنها در سنا همچنان غلبه دارند و به‌هیچ‌عنوان نمی‌خواهند این برتری تحت‌الشعاع اقدامات پرریسک ترامپ قرار بگیرد. از این رو ترامپ و تیمش این را به‌خوبی می‌دانند که ممکن است در چنین میدانی بدون حامی باقی بمانند و حتی سناتورهای تندرو هم از این اقدامات حمایت نکنند. همین چند روز پیش بود که برخلاف این جارو و جنجال‌های نظامی و... تند روز، سناتور جمهوری خواه با ارسال نامه‌ای به رئیس‌جمهور و وزیر خارجه آمریکا از آنها خواست که برای مسدود کردن مسیر بازگشت بایدن به برجام و توافق آب‌وهوایی پاریس، این دو توافق را به سنا ارجاع دهند. این اقدام وی به‌خوبی گویای چارچوب ذهنی جمهوری خواهان کنگره است.

خیلی‌ها با این تفاسیر گزینه مواجهه نظامی در یک ماه پایانی دولت ترامپ را از اساس منتفی می‌دانند و می‌گویند راه انداختن یک کارزار نظامی با توجه به غیرقابل پیش‌بینی بودن ایران، ممکن است یک هزینه هنگفت نیروی دست‌ترامپ و جمهوری خواهان بگذارد و جایگاه آنها را در معادلات سیاسی آمریکا تحت‌الشعاع قرار دهد. نهایتاً اینکه این دست‌افراد کار کرد وقایع اخیر را مدیریت افکار عمومی و فضای سیاسی درون آمریکا می‌دانند و محدوده بسیار خاص و مشخصی را برای آن قائلند.

یک تیر و دو نشان ایران

سناریوی دیگری که برخی در این زمینه مطرح کرده‌اند احتمال اقدام ایران در این رزوهاست. صرف‌نظر از جوسازی آمریکایی‌ها، ۳ علت می‌تواند توجیه‌کننده چنین سناریویی باشد. اول اینکه در سالگرد ترور سرلشکر سلیمانی بعید نیست ایران انتقام نصفه و نیمه قبلی را بخواهد تکمیل کند و این بار ضربه مهلک‌تری به آمریکایی‌هایی که همچنان دست از گستاخی بر نمی‌دارند وارد کند، چنانکه پیش‌تر و قبل از پایان مراسم خاکسپاری سرلشکر سلیمانی عملیات خود را انجام داد و عین‌الاسد را شخم زد. دومین علت همان ماه پایانی حضور ترامپ در جایگاه ریاست‌جمهوری است و اینکه برای این اقدام قائل فرمانده سپاه قدس بدون هزینه کاخ سفید را ترک کند و ممکن است برای این حداقلی روایی! ترامپ با ریاست‌جمهوری آمریکا بر نامه‌ریزی کرده باشد. علت سوم هم ماجرای ترور دکتر فخری زاده است. هرچند خیلی‌ها رژیم صهیونیستی را مجری و طراح اول و آخر این ترور می‌دانند اما هستند کسانی که برای آمریکایی‌ها نقشی بیشتر از ناظر و حامی این عملیات قائلند و می‌گویند سبب در این عملیات دخالت داشته و نقشی موثر ایفا کرده است. با این تحلیل ممکن است ایران بخواهد با اقدامی انتقام‌جویانه پاسخی به ترور دانشمندان هسته‌ای خود بدهد و از تکرار وقایع اینچنینی جلوگیری کند. با مدنظر داشتن چنین سناریویی آنگاه اقدامات آمریکایی‌ها هم توجیه می‌یابد و نشان می‌دهد که آنها می‌خواهند با فضا سازی و پروپاگاندا مانع اقدام ایران در این ایام شوند، که‌خب این هم یک سناریو است و باید منتظر بود و دید چه اتفاقی در روزهای آتی در منطقه رخ خواهد داد.

سفير اسبق کشور مان در نروژ در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:
ترامپ برای میانت از ۷۰ میلیون رای داخلی خود بی‌عقلی نمی‌کند
 حرکت کشتی‌ها در خلیج فارس و تحرکات رژیم صهیونیستی نوعی مانور است

کارشناس مسائل غرب با گفت‌وگو با «فرهیختگان»:
ترس از انتقام محور مقاومت در سالگرد شهادت حاج قاسم واقعی است
 آمریکا علیه تاسیسات ایران اقدام کند، رژیم صهیونیستی، امارات، بحرین و عربستان در امان نیستند

خلیج فارس را گسترش داده و زیر دریایی ای که از کانال سوئز گذشته، به سمت خلیج فارس حرکت و قدرت‌نمایی می‌کند و می‌خواهد بگوید ما در منطقه نفوذ داریم لذا پیام آنها به کشورهای که با او رابطه برقرار کردند این است که ما حامی شما هستیم.

رژیم صهیونیستی می‌داند اگر اقدامی کند با عکس‌العمل مواجه می‌شود و این عکس‌العمل مشخص نیست چه خواهد بود، این درحالی است که در رژیم صهیونیستی نیز پارلمان منحل شده و دوباره می‌خواهند انتخابات برگزار کنند بنابراین این عکس‌العمل در انتخابات اثرگذار خواهد بود. در مجموع بعید است اتفاق خاصی بیفتد هرچند این بدین معنا نیست که طرف ایرانی دقت کافی را نداشته باشد.

برخی معتقدند بی‌پاسخ گذاشتن برخی اتفاقات همچون ترور شهید فخری زاده یا خرابکاری در نطنز سبب احتمال درگیری آنها با ایران خواهد شد، ضمن اینکه بازگشت دولت بایدن به برجام را سخت خواهد کرد، ارزیابی شما در این خصوص چیست؟

بعید نیست ترامپ، پمپئو و رژیم صهیونیستی چیزی در ذهن داشته باشند و احتمال این امر وجود دارد اما اگر اقدامی انجام دهند و در حال ترک کاخ سفید باشند بلاخره از نظر داخلی آمریکا و حتی حزب جمهوری خواه که مخالفت با هرگونه حمله کرده، خود دچار مشکل می‌شوند و ترامپ ۷۰ میلیون رای دارد و این اعتبار از دست می‌رود لذا مساله حساسی است.

اگر ترامپ در روزهای آخر به سیم آخر نزنند اتفاق خاصی در منطقه رخ نمی‌دهد

بعد از شهادت فخری زاده که اشاره کردید اتفاقی رخ نداده، آن زمان هم ایران اعلام کرد با طمانینه اقدام می‌کند و به‌موقع هم پاسخ می‌دهیم. بنابراین من فکر می‌کنم چون سالگرد شهادت سردار سلیمانی در پیش است آنها بیشتر پیشگیری می‌کنند چرا که این نگرانی را دارند اتفاقاتی رخ دهد، لذا میل به‌سمتی که اتفاقی نمی‌افتد بیشتر است مگر اینکه ترامپ در این مدت باقی مانده به سیم آخر بزنند.

عبدالرضا فخری زاده، کارشناس مسائل بین‌الملل و سفير اسبق کشورمان در نروژ در گفت‌وگو با فرهیختگان، به بررسی احتمال درگیری ایران با آمریکا و رژیم صهیونیستی تا پیش از پایان دولت ترامپ و اتهام‌زنی‌های تازه ترامپ علیه ایران پرداخت که در ادامه از نکات آن می‌گذرد.

با توجه به اتفاقاتی که اخیراً رخ داده از جمله حمله به سفارت آمریکا در عراق و توتیت‌های جدید ترامپ علیه کشورمان، بسیاری احتمال درگیری می‌دهند. درگیری ایران با آمریکا و رژیم صهیونیستی در سالگرد شهادت حاج قاسم و پیش از پایان دولت ترامپ از این احتمالات است. تحلیل شما از سناریوهای موجود چیست؟

از یک سو با توجه به اینکه کمتر از یک‌ماه مانده که ترامپ کاخ سفید را ترک کند، آنها می‌خواهند بهانه‌ای ایجاد کنند تا ضربه‌ای به ایران بزنند، اما معتقد هستم حتی اتفاقی که در عراق افتاد به این دلیل است که در رابطه با گروه‌های عراقی نزدیک به ایران نباشد و حتی کار خود آمریکایی‌ها باشد و از این رو برخی از کشورهای عربی، رژیم صهیونیستی و یا آمریکا این اقدام را انجام داده باشند. از سوی دیگر اگر آمریکا بخواهد اقدامی انجام دهد یک عکس‌العملی دارد، چرا که با توجه به اینکه ترامپ کاخ سفید را ترک می‌کند این عکس‌العمل می‌تواند برای او سنگین باشد.

حرکت کشتی‌ها در خلیج فارس و تحرکات رژیم صهیونیستی نوعی مانور و ابراز نگرانی در سالگرد شهادت شهید سلیمانی است
 لذا به نظر می‌رسد نگرانی آنها بیشتر با توجه به سالگرد شهادت حاج قاسم سلیمانی است و در واقع اقداماتی که انجام می‌دهند از جمله حرکت کشتی‌ها در خلیج فارس و حرکت رژیم صهیونیستی نوعی مانور است ضمن اینکه رئیس سنتکام اعلام کرد که قصد حمله به ایران ندارند. در مجموع اگر بخواهم جمع‌بندی کنه بعینمی دانم اتفاق خاصی رخ دهد و حمله‌ای صورت گیرد مگر اینکه حادثه غیرمترقبه‌ای صورت گیرد.

حرکت رژیم صهیونیستی در خلیج فارس اعلام حمایت از متحدان جدید عربی اش مقابل ایران است
 در این قضایا رژیم صهیونیستی با توجه به اینکه حوزه نفوذ خود در

حسن‌هانی زاده، کارشناس مسائل غرب آسیا در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به تحلیل افزایش تنش‌ها بین ایران و آمریکا و تهدیدات اخیر در آستانه سالگرد شهادت حاج قاسم سلیمانی پرداخت که در ادامه می‌خوانید.

بحث احتمال درگیری ایران با آمریکا و رژیم صهیونیستی در ماه‌های پایانی دولت ترامپ وجود دارد و پس از حمله به سفارت آمریکا ترامپ مجدداً ایران را مقصر جلوه داد؛ از سویی آنها این تحلیل را دارند که ممکن است ایران به مناسبت سالگرد شهادت حاج قاسم بخواهد عملیاتی انجام دهد. تحلیل شما از احتمال درگیری ایران با آمریکا و رژیم صهیونیستی چیست؟

با توجه به اینکه در طول چهار سال حاکمیت دونالد ترامپ، شکست‌های متعددی متوجه سیاست‌های او شده بود، به نظر می‌رسد دونالد ترامپ در کمتر از یک ماه باقی مانده برای خروج از کاخ سفید تحت فشار لابی صهیونیستی و همچنین نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی نتانیا هو برای ایجاد یک بحران جدید در منطقه قرار دارد. اتفاقات اخیر در عراق و پرتاب چندین راکت در منطقه سبز عراق که سفارت آمریکا در بغداد را هدف قرار داد، حرکت کاملاً مشکوکی برای ایجاد بحران است تا اتهام‌زنی علیه ایران صورت گیرد.

ترامپ در آخرین روزهای زندگی سیاسی خود تلاش دارد با ایران وارد درگیری شود

از سوی دیگر زور زد زیر دریایی آمریکا به خلیج فارس و مانور اخیر رژیم صهیونیستی در اراضی اشغالی نشان می‌دهد دونالد ترامپ در آخرین روزهای زندگی سیاسی خود تلاش دارد یک درگیری با ایران ایجاد کند تا بتواند مدت زمان بیشتری در کاخ سفید باقی بماند.

دلیل این امر این است که اگر بحرانی برای آمریکا ایجاد شود، رئیس‌جمهوری که در انتخابات شکست خورده و قرار است کاخ سفید را ترک کند، برای مدت بیشتری در کاخ سفید باقی خواهد ماند، از این رو به نظر می‌رسد چنین رویکردی از سوی تیم ترامپ وجود دارد ولی اگر این اتفاق رخ دهد، آمریکا هزینه بسیار سنگینی پرداخت خواهد کرد. در رژیم صهیونیستی نیز تلاش بر این است که درگیری ایجاد شده و در محور مقاومت انتقام بگیرند ولی به‌رحال ایران این آمادگی را دارد که در مدت زمان باقی مانده از